

Тележкіна О. Прецедентні феномени у поетичному лінгвосвіті Юрія Андруховича: функційно-типологічні характеристики // *Studia Linguistica*. Wrocław, 2017. Вип. 36. С. 135 – 145.

Олеся Тележкіна

Національний фармацевтичний університет, Ukraine

Прецедентні феномени у поетичному лінгвосвіті

Юрія Андруховича: функційно-типологічні характеристики

Останнє десятиліття української лінгвістичної науки позначилося неабияким інтересом до проблеми представленості прецедентних феноменів у творах художньої літератури. До питання інтерпретації прецедентних феноменів у художніх текстах різних жанрів зверталися А. Берестова (В. Лис, В. Базів), Т. Кальченко (І. Римарук, В. Герасим'юк), Ж. Колоїз (В. Шкляр), А. Кремнева (Дж. Стейнбек), О. Кузьмицька (М. Кузьмін), У. Кутяєвої (М. Коляда), Л. Олефіренко (В. Стус), Н. Опаленко (С. Довлатов), М. Першина (М. Лесков), Є. Попова (В. Пелевін), Г. Распаєва (Л. Толстой), Г. Романова (М. Цветаєва), М. Філон (Т. Шевченко), Л. Хрячкова (М. Булгаков), Р. Чорновол-Ткаченко (Л. Керрол) та ін. Незважаючи на таку зацікавленість дослідників питанням репрезентації прецедентних феноменів у текстах української літератури, дотепер не були детально розглянуті й проаналізовані особливості функціонування названих мовних одиниць у поетичному доробку Юрія Андруховича. Це й актуалізує необхідність лінгвостилістичного вивчення прецедентних феноменів у мовно-художньому просторі поета.

Мета статті — на матеріалі поетичної збірки Юрія Андруховича *Листи в Україну* схарактеризувати особливості функціонування прецедентних феноменів у поетичному мовосвіті митця. Для досягнення цієї мети нам необхідно виконати такі завдання: визначити різновиди прецедентних феноменів за такими ознаками: рівень прецедентності, форма вербалізації, сфера походження, наявність елементів трансформації, атрибутованість / неатрибутованість; розкрити основні функції прецедентних одиниць у поетичному мовленні Ю. Андруховича. Окреслені завдання зумовили вибір методів дослідження: спостереження, опис, контекстуальний і стилістичний аналіз.

Спостереження за дібраним фактичним матеріалом і його детальний аналіз засвідчили, що прецедентні феномени, вжиті у поетичних творах Ю. Андруховича, мають такі типологічні характеристики:

а) за рівнем прецедентності виділяються (за класифікацією В. Красних, Д. Гудкова, І. Захаренко, Д. Багаєвої (Красных 1997); приклади наші – О. Т.):

– **соціумно прецедентні**: *Високий Замок (Опівнічний політ з Високого Замку¹), Ринок (Там, на Ринку – всі спокуси світу), Татарня (З «Татарні» світило підземне крило)* та ін. (виступають прецедентом для відповідної територіальної спільноти);

– **національно рецедентні**: *Україна (Покажи цей лист усім в Україні), Київ (Себто Київ колись так само був їхнім), Квітка-Основ'янеко (по обіді в неділю читають Квітку-Основ'яненка)* та ін.;

– **універсально прецедентні**: *Гринвіч (Тут інакший час і не діє Гринвіч)* та ін.;

б) за формою вербалізації (за класифікацією Д. Гудкова, В. Красних (Красных 2002)) представлені:

1) вербальні прецедентні феномени:

– **прецедентні імена**:

• антропоніми (власні назви, що ідентифікують особу): *Феофан Прокопович, Розумовський, Гоголь, Гребінка (Але є й між них фігури вагомі, / що змогли сяйнути чемно і вчено. / Феофан Прокопович, відомий гомік, / Розумовський-старший, відомий тенор, / чи, скажімо, Гоголь або Гребінка), Юрій Дрогобич (Юрцьо Дрогобич, на прізвисько теж Котермак), Месмер (виліплени з відчаю й темноти, / ми – зеленоокі, немов Месмер)* та ін.;

• хороніми (назви великих територій): *Європа (І мандрують у липневий центр Європи; так колись одягалися вже в Європі)* та ін.;

• ойконіми (назви населених місць) *Поділля (Дивен смак і дух його, палений, мов Поділля), Львів (чи дощі у Львові), Почаїв (музика йде навек, мов у Почаїв); Богородчани (Новоспечені прочани / пролітають, наче збуджені рої, / чорним трактом, що веде в Богородчани)* та ін.;

• урбаноніми (назви внутрішньоміських топографічних об'єктів): *вулиця Кармелітська, вулиця Святого Духа (На розі Кармелітської та Духа / Святого двометровий зимний хлоп лежав), Замарстинів, Кульпарків, Клепарів («Замарстинів, Кульпарків, Клепарів», – / Перелічуєш майже вголос), Чорна Кам'яниця (Може, мою*

¹ Тут і далі ілюстрації подаються із дотриманням орфографії поета.

діву чисту й світлу / заманили в **Чорну Кам'яницю**), *пасаж Гартенбергів* (монолог манекена з *пасажу Гартенбергів*) та ін.;

- гідроніми (географічні назви водоймищ): *Полтва* (*Скільки нас не збулось, / переходячи міст понад **Полтвою***), *Дунай* (*Чи літають ангели над **Дунаєм***) та ін.;

- ороніми (власні назви об'єктів рельєфу земної поверхні): *Кавказ* (*І тяжку тужаву тайну прибукало **Кавказу**, <...> виживають у непам'ять*) та ін.;

- теоніми (власні назви божеств): *Бог* (*Що зірки на небі – це, власне, одна з вистав у театрі **Бога***), *Саваоф* (*і марніє, наче фреска, араратський **Саваоф***) та ін.;

- геортоніми (власні назви свят): *Різдво* (*Чи **Різдво** я зможу зустріти вдома?; перше знамення **Різдва***) та ін.;

- еклезіоніми (власні назви культових споруд): *архикафедральний собор Святого Юра* (*дзвіниця і церква **Святого Юра***), *синагога Золота Роза* (***Золота** незасвічена **Роза***), *храм святих верховних апостолів Петра і Павла* (*Сьомий номер їде в бік **Личакова**, / проз **Петра й Павла** до кладовища*) та ін.;

- космоніми (власні назви космічних тіл): *Чумацький Шлях* (*і злітаєш ти без думи і без тями / по небесне молоко – **Чумацький Шлях***) та ін.;

– **прецедентні висловлювання**: *відпустити з Богом* (а меланхолійний добряк поліцейський / *відпускає, зворушений, з **Богом** дільничного прошака*), *Господи прости* (*Зійшла комета, **Господи прости!***), *все у Божих руках* (можже я тільки сумнів у **Божих руках** може я тільки сумнів у **Божих руках**), *на Бога, на чорта* (якось так воно все у глибокій дірі / *і на **Бога на чорта** те личенько біле*);

2) вербалізовані прецедентні феномени:

– **прецедентні тексти**, що актуалізуються за допомогою:

- висловлювань (не завжди прецедентних; це можуть бути описові конструкції): *Грицева наука* (*гнучкий уклін / за **Грицеву науку і мороку***) – хрестоматійний твір І. Франка *Грицева шкільна наука*; *літаюча сотниківна* (*спів і плач **літаючих сотниківен***) – хрестоматійний твір М. Гоголя *Вій*;

- прецедентних імен: *Йосиф* (*все збувається: **Йосиф**, яскиня, ясла*) – біблійна оповідь про народження Ісуса Христа (Мт. 1:18–25)²;

– **прецедентні ситуації**, актуалізаторами яких виступають:

- прецедентні імена: *Єва* (*Ми надто близько – марний знак, / Той запах **Єви** – не інакше!*) – алюзія до біблійної історії про перворідний гріх (1М 3:12–13);

² Тут і далі таке позначення в дужках передає покликання на відповідні частини Біблії.

• інші лексеми: *до зорі рушили тріє царі (хочеш – придумай, як до зорі / рушили тріє царі)* – алюзія до біблійних легенд про народження Сина Божого і про те, як мудреці зі сходу прийшли поклонитися Ісусові (Мт. 2:1–11);

в) за джерелом походження спостерігаються:

– літературного походження: *І знов мандруєш, сам собі Еней, / прославиши віршу, наче вишиванку* – відсилання читача до бурлескно-травестійної поеми І. Котляревського «Енеїда»;

– біблійного походження: *Живемо в цьому Вавилоні – кожен як уміє* – актуалізація біблійної розповіді про будівництво міста, яке так і залишилося не збудованим (1М. 11:1–9); *Там Петро баламкає ключами, / сторож парку, вертоградний зух. / І летять Архангели з мечами – / чисто, мов комети – так, що ух!* (Мт. 16:17–19; Об. 12:7–9); *Може, сконає Ірод* (Мт. 2:1–19)

– міфологічного походження: *на Багамах молитись до Бахуса; Якась наївна віра у Парнас; І плавно ковзнувши над річищем Лети, / зійди на поля, де вібрують циклони та ін.;*

– фольклорного походження: *Я собі поставив таку умову: / до Різдва добути – і дати драла; І рядком єдиним, як бовдур, марю: / Добрий вечір Тобі, Пане Господарю!* та ін.;

– мистецького походження: *Я лечу додому колядувати. / Ірванцю назустріч, Неборакові; Я знав Йосифу Кун; Баха, всюди слухати й Моцарта; Потім хтось із німців, здається, Шиллер, / тарілки побив та ін.;*

– історичного походження: *Як казав Махно, все воно до нічого та ін.;*

– філософського походження: *Сократ (а чолом як Сократ)* та ін.;

г) за ознакою трансформованості були виявлені зразки, уведені в поетичний текст без будь-яких структурних чи семантичних змін, як-от: *Колишня зоря закотилась у тлін, мов Марія у чорнім; Чоловік, якому це сіль на рани, / говорив: «Мені шістдесят чотири, / як співають «Бітлз» та ін., а також прецедентні феномени, переважно прецедентні висловлювання, що зазнали різних перетворень:*

– структурно-семантична модифікація за рахунок:

• усічення (відкидання одного чи кількох компонентів «канонічного» висловлювання): *вітер тебе полоще, і стоїш роззявлено, мов Хома ти* – повна версія цього висловлювання *Хома невіруючий; Я ночую тут у такому домі, / де живуть прозаїки і поети. / Це не зовсім те, що жити в Содомі* – нетрансформований варіант подвійного прецедентного імені *Содом і Гомора* (1М. 13:13, 19:24) передає символічне

значення хаосу, безладу; скорочення прецедентного імені підкреслює емоційне напруження від зображуваного у творі;

- додавання (доповнення виразу новим компонентом, як того вимагає загальний контекст): *хай детектив залізе / в позакулісні сфери, пекельний, мов Марко* – крилатий вислів в українських легендах зафіксований у такому вигляді: *Марко Пекельний*, поет додав змінив розташування компонентів, дозволило йому додати сполучник *мов*, змінивши акценти у звучанні вислову для повноти розкриття свого творчого задуму;

- **структурно-графічна трансформація** полягає у зміні способу графічної передачі імені, як-от: *на брукованому подвір'ї слухаємо / красномовного ритора заляпаного крейдою цицерона* – тут вбачаємо алюзію до постаті давньоримського філософа й оратора Цицерона, а також апеляцію до знань читача про його діяльність; авторське написання власної назви з малої букви є вираженням певної іронії у ставленні до зображуваного університетського викладача;

- **власне семантична трансформація** прецедентних феноменів відбувається шляхом їх переосмислення і як результат:

- **нашаровування нового значення**: *Сади будинків – цегляний едем* – осучаснення значення райського саду в контексті змін світосприйняття людини: людина має власне житло – і це вже рай;

- **втрата символічного значення**: *і юрмище, ласе до видовищ, хліба (знак метрополій!), / невтоленно жебрає крихти, фрукти* – алюзія до крилатого вислову *хліба і видовищ*, який давньоримський поет-сатирик Ювенал використав для опису сучасних йому прагнень римського народу як їх протиставлення героїчному минулому; значення втрачається внаслідок уведення в контекст за допомогою описової конструкції, тому і зникає гострота звучання;

д) за ознакою атрибутованості прецедентні феномени, репрезентовані в поетичних творах Ю. Андруховича, поділяються на:

- неатрибутовані (представлені зразками, що виступають органічним складником віршованого тексту): *але я потроху / поборов спокуси, як Бога Яків; А не стало її – та й Ринок зачах; поправиш ружу й посміх Казанови; Дописуєш Пані: / сього року, здається, знову рушить орда*; вживання прецедентних феноменів без вказівки на джерело їхнього походження пояснюється тим, що їх добре знає будь-який представник лінгвокультурної спільноти, і тому коментарі й пояснення джерела їх виникнення чи змісту будуть зайвими;

- атрибутовані:

- **конкретизована атрибуція** (застосовується при введенні фрагментів прецедентних текстів як епіграфів), що передбачає зазначення автора слів або джерела їх походження: *Але за муром джаз і танці лампйонів... Б.-І. Антонич* – епіграф до вірша *Пісенька за муром*;

- **орієнтовна атрибуція** скеровує читача до джерела, не подаючи повної інформації про нього внаслідок передавання за допомогою конструкції непрямой мови: *Як казав Махно, все воно до нічого*.

Складна природа прецедентних феноменів, представлених у творах Ю. Андруховича, обумовлює особливості їх функціонування у віршовому тексті. На думку дослідників, відновлюваність прецедентних феноменів у мовленні та їх реінтерпретованість в інших знакових системах визначається такими їхніми характеристиками, як здатність відігравати роль еталону культури, функціонувати у вигляді згорненої метафори і бути символом певного феномена чи ситуації (Красных 2002).

З огляду на такі властивості прецедентних феноменів розглянемо їх функції у зв'язку з особливостями їхньої локалізації у тканині поетичного тексту. Досліджувані прецедентні одиниці засвідчені в передтекстовій і внутрішньотекстовій позиціях.

Одним із структурних елементів літературного твору, що займає передтекстову позицію, є заголовок. Однак таке розміщення не вказує на його відокремленість від «тіла» тексту, а навпаки, підкреслює його функційну важливість: на думку С. Крижановського, заголовок – це «не шапка, а голова, яку ззовні до тіла не прилаштуєш» (Крижановский 1931: 17). І. Кочан, у свою чергу, відзначає:

Універсальна позиція заголовка як початкової смислової та структурної одиниці тексту, яка відображає його задум і містить інформацію про зміст тексту, дає змогу трактувати заголовок як вихідний пункт для розуміння тексту загалом. Через заголовок адресат отримує перший сигнал, що готує його сприйняття і розуміння інформації надалі, допомагає прогнозувати зміст тексту. Здатність адресата передбачати на основі отриманого сигналу визначається тим, що в досвіді кожного індивіда є інформація про минулі події і про їх вірогідність (Кочан 2008: 59).

Отже, назва презентує текст і подає першу інформацію про нього. В аналізованій збірці Ю. Андруховича вміщено кілька творів, яким поет дав назву за:

– іменем якоїсь відомої особи, пов'язаної з українською чи світовою історією та культурою: *Арія Олекси Розумовського, Вольф Мессінг. Вигнання голубів, Нарбутове «А», З «Кишенькового Яворницького»* та ін.;

– іменем відомого літературного чи біблійного персонажа: *Фавстове свято*, *Фаустове Різдво*, *Ваня Каїн* та ін.

– географічними назвами, що виступають соціумно прецедентними одиницями: *Літографії старого Станіслава*, *Залізниця Станіслав–Рахів*, *Серпень. Дністер* та ін.;

– назвами свят: *Ляментация, або плач патріарха на Святе Різдво*, *Різдвяні вакації* та ін.

Уважаємо, що прецедентні імена, які виступають як назви поетичного твору, виконують **інформативно-сигнальну функцію**, тобто не лише фіксують ім'я певного відомого діяча, назву місцевості чи події, а й подають *сигнал* до сприйняття закодованої в тексті інформації.

Ще одним знаковим елементом твору, що займає передтекстову позицію, є епіграф – той компонент художнього тексту, «який відсилає читача до вихідного тексту й програмує мережу асоціацій» (Тураева 1986: 54), «забезпечує глибше сприйняття читачами нового авторського твору» (Куцевол). Між епіграфами, які поет обирає до своїх віршів, і самими творами розпочинається діалог, де прецедентний текст іншого автора відлунує у поезії Ю. Андруховича. На підтвердження сказаного наведемо такий приклад із вірша *Підземне зоо*:

*Живуть під містом, наче у казках,
кити, дельфіни і тритони...*

(Б.-І. Антонич)

Живуть кити під містом. І тритони.

*А ще – дельфіни. В сумерку глибин,
в западинах, де чорний місяць тоне,
де вибрано породу з порожнин,
вони живуть – міноги і мурени,
сирени, восьминоги. І смиренне
сліпе суцвіття губок та медуз –
у вирвах шахт, у ямах наших душ.*

Тут слова з твору митця початку ХХ століття, що виступають епіграфом до вірша сучасного поета, підштовхують його до витворення власної метафори, й окрім перегуку-гри Антонич–Андрухович, читач спостерігає розкриття трагедії, початки якої автор окреслює уже в першій строфі (*І смиренне / сліпе суцвіття губок та медуз – / у вирвах шахт, у ямах наших душ*):

Живуть під містом люди. І прочани,

*і міщухи. І крила в рукавах.
Розкручується знову копійчане
порочне коло вицвілих розваг, –
усе так само. Пиво ярмаркове,
скрипки весільні, ліхтарі, підкови,
цілунки, плач, кохання і пільма...
Під містом. Тільки міста вже нема.*

Епіграф, як зауважує Н. Кузьміна, є надзвичайно енергетично потужним знаком і є для читача імпульсом, який спонукає до дії широкі сфери індивідуальних асоціацій (Кузьміна 2007: 147). Таким чином, прецедентний текст в ролі епіграфа виконує **функцію налаштування** на рецепцію поетичного твору й **прогнозування** імовірного розвитку його тематичної чи концептуальної лінії, а не лише подає певну змістовну інформацію, виконуючи власне інформативну функцію.

Прецедентні феномени активно репрезентовані й в «основному тілі» поетичного твору, де розглядувані мовні одиниці засвідчують різне функційне навантаження.

Так, у вірші «Школа. Четверта чверть» поет розмірковує над тим, чи може людина жити без спогадів: *Як жити нам без погляду назад?*, і свої спогади про шкільне життя виплітає як мережку, основу якої складають прецедентні феномени:

*Повільна мука сьомого уроку,
каштан вікна,
ясний ліхтар колін
джульєтки, що закохана в Ріккардо
(у Фольї), – завше фото при собі.
<...>*

*Чорнильні піктограми всохлих парт –
немов реклама, змінна й загумінна,
не сад пісень, авжеж, не панна Інна,
а ліс шарад і навіть гіт-парад: джульєтка – нагадування, що вік однокласниці
такий самий, як у героїні твору Вільяма Шекспіра «Ромео і Джульєтта», яка так само
була закохана, тільки сучасна дівчина закохана в сучасного кумира – популярного в
часи школярства поета італійського співака Ріккардо Фольї, вислови сад пісень і панна
Інна відсилають до шкільної програми: збірки Григорія Сковороди *Сад божественних
пісень* і поезії Павла Тичини *О панно Інно*, які аж ніяк не цікавили учнів, про що
свідчить заперечна частка *не* перед кожним із названих компонентів. Уважасмо, що в*

наведеному творі названі прецедентні феномени виконують **організаційно-композиційну функцію**, виступаючи основним смисловим осередком, який дає поштовх до розгортання усіх подій твору.

Уживання прецедентних імен у прикінцевих рядках першої строфи першого вірша циклу «Небо і площі» не лише вказує на те, що ці антропоніми виконують **номінативну функцію** — називають певного літературного персонажа тієї чи тієї епохи: *Я – Фауст, Гамлет, Вільгельм Тель* – алюзія до філософської драми Йоганна Вольфганга Гете «Фауст», трагедії Вільяма Шекспіра «Гамлет» та історичної драми Фрідріха Шиллера «Вільгельм Тель», але й виконують **функцію характеристики** названого літературного персонажа і його епохи та самого ліричного героя цього вірша, позаяк можна припустити, що він хотів бути схожим на них.

Подібне стилістичне використання прецедентного імені засвідчується у вірші *Елегія шістдесятих: З виноградних альтан пубертатними схлипами / розтікався у світ вундеркінд Робертіно* – поет не дає ніяких пояснень, апелюючи до фонових знань читача, який в імені італійського співака *Робертіно Лоретті* прочитає натяк митця на особливості тогочасного колориту.

Виявлені ситуації введення прецедентних феноменів в авторський текст Ю. Андруховича з метою створення ситуації мовної гри, як у творі «*Фотопластикум*» у готелі «*Під ружею*»:

*«Фотопластикум» йому розсунув межі,
там, на білому екрані, видно грецію і канни,
ось – гондола, ось – горгона, ось – голгофа,
матадори й пілігрими, пелікани і вулкани,
і кривава залізнична катастрофа*

Автор, уводячи у свій твір низку іменників, ніби вказує на те, що з розвитком технічних можливостей доступне все, але у цьому всьому знецінюється і найважливіше – людське життя, за яке Син Божий пішов на Голгофу. Наведена ілюстрація підтверджує, що прецедентні імена виконують у поетичних творах Ю. Андруховича **людичну функцію**.

За допомогою прецедентних імен поет створює яскраві метафоричні образи, наприклад:

а) *Марко Поло казав неправду, коли
запевняв, нібито мули, воли, осли
над проваллям птьми і тибетом імлі*

привели його далі на схід – до Китаю;

*б) Ти, що маєш меч і до нього дух
у спасеннім тілі, рубай, мов Юрій,
розпанахуй гемонів, гарпій, фурій,
розтинай пітонів, немов ропух.*

Це засвідчує виконання прецедентними феноменами **функції метафоризації**.

Розглянуте дозволяє зробити висновок про те, що в поетичних творах Ю. Андруховича активно вживаються прецедентні феномени, які мають різні типологічні характеристики: за рівнем прецедентності репрезентовані одиниці соціумно прецедентні, національно прецедентні й універсально прецедентні; за формою вербалізації – вербальні (імена (антропоніми, хороніми, ойконіми, урбаноніми, гідроніми, ороніми, теоніми, геортоніми, еклезіоніми, космоніми) і висловлювання) та вербалізовані (текст і ситуація) одиниці літературного, біблійного, міфологічного, мистецького, фольклорного, історичного й філософського походження; за ознакою трансформованості трапляються зразки, що не зазнали ніяких змін при уведенні в поетичний текст, а також такі, що функціонують як модифіковані варіанти, які були отримані за допомогою структурно-семантичної (усічення, додавання), структурно-графічної та власне семантичної видозміни; за ознакою атрибутованості / неатрибутованості засвідчені зразки з атрибуцією і без неї, що складають більшість з-поміж проаналізованих. Викоремлені прецедентні феномени у віршованих текстах Ю. Андруховича виконують такі функції: інформативно-сигнальну, номінативну, організаційно-композиційну, людичну, а також функції налаштування й прогнозування, характеристичної й метафоризації. Викладене дає підстави стверджувати, що репрезентовані в розглянутих поетичних творах прецедентні феномени є їхнім органічним складником і виступають активною текстотвірною і стилістичною одиницею.

Продовження розпочатого дослідження вбачаємо у вивченні особливостей функціонування прецедентних феноменів у віршах Ю. Андруховича як інтертекстових елементів.

Bibliografia

- Андрухович Юрій, 2013, Листи в Україну. Вибрані вірші, Київ.
Кочан Ірина, 2008, Лінгвістичний аналіз тексту, Київ.
Красных Виктория, 2002, Этнопсихолінгвістика и лінгвокультуро́логия, Москва.
Красных Виктория / Гудков Дмитрий / Захаренко Ирина / Багаева Дарья, 1997, Когнитивная база и прецедентные феномены в системе других единиц и в коммуникации, w: Вестник МГУ, Серия 9 “Филология”, nr 3, s. 62-75.

Кржижановский Сигизмунд, 1931, Поэтика заглавия, Москва.

Кузьмина Наталья, 2007, Интертекст и его роль в процессах эволюции поэтического языка, Москва.

Куцевол Ольга, Осмислення читачами епіграфа літературного твору як засобу експлікації інтертекстуальності [Online] <<http://www.info-library.com.ua/books-text-10673.html>> (25.07.2016).

Тураева Зинаида, 1986, Лингвистика текста. Текст: структура и семантика, Москва.

Abstract

Olesya Telezhkina

Precedent phenomena in the poetic language world by Yuri Andrukhovych: functional and typological peculiarities

The article deals with a detailed review and analysis of the peculiarities of precedent phenomena in the poetic work of Yuri Andrukhovych.

The author concludes that in his poetry Yuri Andrukhovych has actively used precedent phenomena with different typological characteristics: on the precedentity level there are represented socio-precedent units, nationally precedent and universally precedent ones; on the verbalization form there are shown names (anthroponyms, goronyms, oikonoms, urbanonyms, hydronyms, oronyms, theonyms, geortonoms, ekklesionoms, cosmonoms), statements, a text, and a situation; units of literary, biblical, mythological, folklore, historical and philosophical origin; on the basis of transformality there are found some examples which have not been modified while introduced into the poetry text, as well as those that function as modified variants obtained by structural and semantic (truncation, addition), structural and graphic, and actually semantic modification; on the basis of attribution / non-attribution there are found units with attribution and without it, which constitute the majority of the analyzed examples. The mentioned precedent phenomena in the poetic texts by Yuri Andrukhovych perform the following functions: informative-signal, nominative, organizational and compositional, ludic, forecasting, characterizing and metaphoricizing ones. The foregoing gives grounds to assert that the analyzed precedent phenomena presented in the poetic works are their organic component, and represented as an active text-forming and stylistic unit.

Key words: poetic language, precedent phenomenon, text-forming unit, stylistic unit.